

Ny elektronisk veileder på www.lub.no:

Rettigheter når et barn dør

LUB har nylig publisert veilederen *Rettigheter når et barn dør* på www.lub.no. Her gis en god oversikt over etterlatte foreldres rettigheter knyttet til permisjon, sykmelding, tilrettelegging på arbeidsplassen, stønadsordninger og psykososial hjelp.

Tekst: Line Schrader

Bakgrunnen er de mange henvendelsene LUB har fått fra foreldre som er usikre på hvilke rettigheter de har. Også helsepersonell og ansatte i NAV er ofte usikre på dette. Det er derfor ikke gitt at foreldre finner fram til de beste løsningene. Vi håper veilederen, som også viser til aktuelle lovparagrafer og nettsider, vil gjøre det enklere å finne fram i "informasjonsjungelen". Vi hører stadig om foreldre som har gått glipp av viktige rettigheter, som for eksempel mødres rett til utvidet fødselspermisjon ved barnedødsfall dersom hun er ansatt i stat og kommune. Det er ikke gitt at verken arbeidsgiveren eller NAV-kontoret opplyser mor om muligheten til å beholde inntil 33 uker av sin fødselspermisjon dersom hun har arbeidsavtale i henhold til Statens personallhåndbok. Veilederen er utarbeidet av styremedlem og kontaktperson i LUB Jane Sjøbrend i samarbeid med fagkonsulent/redaktør Line Schrader. Prosjektet er finansiert av ExtraStiftelsen.

Politiske ringvirkninger

I arbeidet med prosjektet har vi sett at dagens system kan slå svært uheldig ut for etterlatte foreldre. LUB er

nå i gang med politisk påvirkningsarbeid for å forsøke å bedre etterlatte foreldres rettigheter. Vi har allerede hatt ett møte med aktuelle stortingsrepresentanter. Vi har også sendt inn våre innspill i forbindelse med et representantforslag fra Høyre som ønsker å endre regelverket for foreldrepenger ved barnedødsfall. I dag er de første seks ukene av foreldrepermisjonen etter fødselen forbeholdt mor. Høyre foreslår at mor og far kan få dele de seks ukene foreldrepermisjon de får beholde når barnet dør, mellom seg slik de selv ønsker, og at de kan ta ut permisjonen samtidig umiddelbart etter dødsfallet. LUB er positive til forslaget. Det vil bidra til et mer rettferdig system der også fars sorg og behov for permisjon blir anerkjent. Men vi tror det vil ha lite praktiske konsekvenser ettersom seks uker i seg selv er altfor kort permisjon fordelt på mor og far, særlig når denne fordeles på mor og far. Vi foreslår heller at far får mulighet til å ta ut permisjon *i tillegg til* at mor får beholde minst seks uker av permisjonen. Representantforslaget skal behandles i Stortinget i slutten av mai.

LUB vil fortsette det politiske påvirkningsarbeidet for et system som er bedre tilpasset denne gruppens behov.

Prosjektleder Jane Sjøbrend takker alle foreldrene som har bidratt med sine erfaringer med et regelverk som ofte kan slå uheldig ut etter tap av barn.

Et knippe problemområder der LUB mener regelverket bør endres:

- **For kort foreldrepengerperiode beholdes når barnet dør.** Kun 6 uker totalt. De aller fleste foreldre tvinges ut i sykmelding fordi de ikke klarer å arbeide eller har redusert arbeidskapasitet. *I Danmark og Finland får mor henholdsvis 14 og 16 uker foreldrepermisjon når barnet dør i foreldrepengerperioden.*
- **Fars manglende rettigheter.** Far har ingen rett til permisjon dersom barnet dør. Det er uklart om far fortsatt har rett til to ukers ulønnet omsorgspermisjon i forbindelse med fødsel når barnet dør. Vi har hørt om arbeidsgivere som nekter far omsorgspermisjon fordi barnet døde.
- **Foreldre sykmeldes på feil grunnlag.** Sorg er ikke en sykdomsdiagnose. Andre diagnoser, eksempelvis depresjon, blir derfor anvendt. Dette kan være en merbelastning for foreldrene.
- **Utvidet rett til permisjon for ansatte i stat og kommune.** Mor kan ta ut permisjon med lønn i inntil 33 uker dersom barnet dør i foreldrepermisjonstiden dersom hun har arbeidsavtale iht. Statens personallhåndbok. Problemet er at hun ikke opparbeider seg trykderettigheter under en slik arbeidsgiverfinansiert permisjon.
- **Feil definisjon på dødfødsler.** I folketrykdeloven og i Statens personallhåndbok er grensen for mors rett til foreldrepenger satt til dødfødsler f.o.m. 27. svangerskapsuke. I WHO's definisjon på dødfødsel, som også norsk helsevesen forholder seg til, regnes dødsfall f.o.m. 22. svangerskapsuke som dødfødsler. *Vi er det eneste skandinaviske landet som ikke har endret grensen for svangerskapsvarighet til 22. svangerskapsuke for opparbeidelse av rettigheter til foreldrepenger.*